

ชื่อเรื่อง : การขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้
ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม

ชื่อผู้วิจัย : นายกุศล มีปัญญา

ปีการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน กระบวนการสอนคิดของครู และแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน 2) พัฒนาการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. 3) ศึกษาผลการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. และ 4) ประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน กระบวนการสอนคิดของครูและแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครูประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1 ศึกษาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยการสอบถามนักเรียน จำนวน 303 คน 1.2 ศึกษากระบวนการสอนคิดของครู โดยการสอบถามครู จำนวน 21 คน และ 1.3 ศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 การพัฒนาการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 2.1 ยกร่างการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอน โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม จำนวน 21 คน 2.2 ตรวจสอบร่างการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ 2.3 จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โดยผู้วิจัยมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน เป็นผู้ดำเนินการจัดทำคู่มือ ระยะที่ 3 การศึกษาผลการการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โดยนำรูปแบบไปใช้ในปีการศึกษา 2564 ระยะที่ 4 การประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โดยการสอบถามบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมิน แบบสอบถาม แบบบันทึก และแบบสรุป
คุณภาพผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การวิเคราะห์เนื้อหา มีผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน กระบวนการสอนคิดของ
ครู และแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการ
อ่านของนักเรียน พบว่า

1.1 สมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน พบว่าสมรรถนะความฉลาดรู้ด้าน
การอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้ง

1.2 กระบวนการสอนคิดของครู โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม พบว่า กระบวนการสอนคิด
ของครู โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับไม่บ่อย

1.3 แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาด
รู้ด้านการอ่านของนักเรียน จำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ทุกคนในองค์กร
มีเป้าหมายเดียวกัน มีการกระจายอำนาจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการทำงาน มี
การกำหนดหน้าที่ที่ระเบียบแบบแผน ขั้นตอนในการทำงาน มีกระบวนการนิเทศติดตาม เพื่อหา
วิธีการปรับปรุงแก้ไข ร่วมกัน และมีการส่งเสริมให้ครูสามารถนิเทศตนเองได้ ทั้งนี้การนิเทศจะมุ่งการ
พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและมีกระบวนการในการคิดวิเคราะห์และการทำงานอย่างเป็น
ระบบ ระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามรูปแบบ B.S.W.C.R ประกอบด้วย การ
กำหนดเป้าหมาย (Bring to Goal : B) ทีมงานคุณภาพ (Smart Team : S) รวมพลังทำงาน (Work
Together : W) การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision : C) และ วิเคราะห์และประเมินผล
(Reflection and Evaluation : R)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู (B.S.W.C.R. Thinking
School Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดเป้าหมาย (Bring to Goal) 2) ทีมงาน
คุณภาพ (Smart Team) 3) รวมพลังทำงาน (Work Together) 4) นิเทศแบบคลินิก (Clinical
Supervision) 5) สะท้อนคิด (Reflection) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านความเป็นประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม
ตามลำดับ

3. ผลการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการ
อ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม พบว่า

3.1 สมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม พบว่า
ในภาพรวมมีผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น โดยด้านที่มีการพัฒนามากที่สุด คือด้านที่ 1 ด้านการประเมินและ
การไตร่ตรอง รองลงมาคือด้านที่ 2 ด้านการค้นหาข้อมูล และด้านการทำความเข้าใจ ตามลำดับ

3.2 กระบวนการสอนคิดของครู โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม พบว่า ในภาพรวมมีผลการ
พัฒนาเพิ่มขึ้น โดยด้านที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ รายการที่ 1 ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อกระตุ้น
กระบวนการคิดให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ รองลงมาคือ รายการที่ 2 การจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และรายการที่ 3

คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ตามลำดับ

3.3 นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกระดับชั้น ส่วนสมรรถนะนักเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเต็ม ร้อยละ 100 ทั้งก่อนและหลังการใช้การขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R.

4. ผลประเมินการขับเคลื่อนกระบวนการสอนคิดของครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ B.S.W.C.R. โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : กระบวนการสอนคิด สมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่าน รูปแบบ B.S.W.C.R.